

Jan Zeno Dus – věrný bojovník třetího odboje

Jan Dus (druhé jméno Zeno si dal pro odlišení od svého syna, také teologa) je emeritní evangelický farář a originální starozákonník, který od svých studentských let bojoval proti komunistické totalitě, např. když se v šedesátých letech minulého století přičinil o veřejný protest českých evangelíků proti návrhu zákona o rodině, kterým chtěla vláda nutit rodiče k ateistické výchově dětí. Byl signatář Charty 77 a politický vězeň.

Dus bojuje dodnes, nyní za očistu Českobratrské církve evangelické od ducha kolaborace s komunistickým režimem, který byl ztělesněn v osobě Josefa Lukla Hromádky, muže, který přijal řadu vyznamenání od vedení KSČ, a dokonce od kremelského gangu hrdlořežů, muže, který prohlásil tzv. Velkou říjnovou revoluci za druhou největší událost dějin, hned po inkarnaci Ježíše Krista.

Hromádkův „odkaz“ je v naší církvi stále živý. Jeho jádrem je pevné přesvědčení, že doba totality nebyla až tak špatná, že tzv. „socialismus“ byl v podstatě nepodařeným pokusem uskutečnit ušlechtilé humanistické ideály – a že my, kteří jsme se s ním smířili, byť jako s nutným zlem, jsme se vlastně skoro neprovinili a nemáme se zač stydět. Kolaborace vedení naší bohoslovecké fakulty a synodní rady s tehdejšími režimem se tak stává pouhou trapnou lapálií, na kterou je nejlépe zapomenout. A je pak jen logické, že se bojovníci proti tomu režimu jeví jako „sprostí vrahové.“

Hromádka byl muž mimořádně vzdělaný, bystrý, pilný a osobně přitažlivý, který si získal srdce několika generací českých evangelíků, farářů i laiků. I proto je jeho „odkaz“ tak nebezpečný. Jan Dus, který měl vždy odvahu jít „proti proudu,“ prokázal ve vztahu k Hromádkovi schopnost hluboké teoretické analýzy, „padni komu padni.“ Proniká pod povrch pohodlných, obecně přijímaných „pravd“ o minulosti i přítomnosti naší církve. Většina mu nechce naslouchat. Ani mnozí demokraté, kteří se za totality chovali neobyčejně statečně, nevidí tak hluboko jako on. Snad nastupující generace, která se nehne kupředu, jestli se nevymaní z marasmu, v němž vězí ČCE spolu s celou českou společností, bude mít dostatek vnitřní svobody, aby pochopila.

Tyto řádky nemohou nahradit důkladnou monografii o životě a díle Jana Zeno Dusa, kterou snad napíše některý statečný historik naší církve. Mají sloužit jen jako zdůvodnění toho, proč vyzývám všechny, kteří mě zaslechnou, aby si otevřeli

<http://www.janzenodus.cz/>.